

سرمقاله

به احترام هنر، صنعت، تجارت

پیمان شوقی
منتقد سینما

بیست و یکم شهریور را در ایران به عنوان روز ملی سینما می‌شناسیم، آن هم در حالی که بعد از حدود ربع قرن از این نامگذاری هنوز برای اکثریت اهل فن مناسبت انتخاب این روز آشکار نشده و در گمانه زنی‌های بانمک، طیف وسیعی از دلایل تاریخی و تقویمی طرح می‌شوند؛ از زادروز مرد تراز سینمای نظام؛ سید مرتضی آوینی تا سالروز ورود دم و دستگاه سینماتوگراف - یا به قول مرحوم مظفرالدین شاه: سیمونوتوگراف!! - به ایران. (محض خنده یادآوری کنم که همین اشتباه مولفانه باعث شده بود که تا مدتی این پدیده غریب با عنوان عجیب «سیم و تلگراف» در بین عوام شناخته شود!)

به هر حال نامگذاری یک روز از تقویم رسمی کشور به نام یک پدیده، بیانگر اهمیت ویژه آن است. سینما در ایران سال‌هاست کارکرد «سیم‌وتلگرافی» خود به عنوان محمل تفریح عوام را پشت سر گذاشته و به عنوان یکی از شاخص‌های بسیار جدی برای سنجش کم و کیف فرهنگ و جامعه شناخته می‌شود.

سینما را اگر چه در بار ایران به عنوان سوغات فرنگ وارد کرد ولی خیلی زود جامعه آن را فراخواند و در کمتر از دو دهه از مرحله مصرف به اندیشه تولید رساند. تاریخ و اسناد سینمای ایران گواهی می‌دهد که جوانان فناور و نابغه ایرانی از همان سالهای آغازین قرن ۱۳۰۰ خورشیدی به اختراع مجدد ابزارهای سینما همت گماشتند و شاید بجز دوربین فیلمبرداری، تمامی تجهیزات فیلمسازی - از ادوات حرکتی و تجهیزات نور گرفته تا دستگاه‌های پیچیده ظهور و چاپ و صداگذاری - همگی در سال‌های دور به دست ایرانی‌ها تولید شد و به کار رفت. این را هم از یاد نبریم که نخستین آموزشگاه سینمایی حدود یکصد سال پیش در تهران تاسیس شد و بعید است کشورهای زیادی در این زمینه از ایران جلوتر باشند.

از طرف دیگر، مقوله استمرار را باید از ویژگی‌های قابل ذکر سینمای ما برشمرد. کشورهای زیادی - حتی در همسایگی یا همجواری ما- از نیمه‌های قرن ۲۰ دارای صنعت سینما شدند و ای بسا که دایره نفوذ و تجارتشان بسیار گسترده هم بود؛ مشهورترینشان سینمای مصر و شوروی سابقند که یکی تمام جهان عرب و شمال آفریقا را تغذیه می‌کرد و دیگری نزدیک به ۳۰۰ میلیون نفر در کشور پهناور خودش و بلوک شرق جهان مشتری داشت. اما هر دو مدهاست که جایگاه سابق را از دست داده‌اند، درحالی که سینمای ایران با وجود بازار بسیار محدودش همواره رو به جلو حرکت کرده؛ چه از نظر تعداد تولیدات سالانه و چه از منظر افزایش کیفیت فنی؛ و امروز منبع ارتزاقی برای حدود یک درصد از جمعیت کشور است.

همچنین از منظر راهبرد های سیاست خارجی می‌شود گفت توفیقات سینمای ایران در تمامی جشنواره‌های مهم سینمایی دنیا و سهم هر چند کوچکش در بازار تجارت جهانی این صنعت، ظرفیت آن را به مراتب از یک پدیده تفننی داخلی برای پرکردن اوقات فراغت مردم بالاتر می‌برد و بقول سیاسیون به آن عمق استراتژیک می‌بخشد.

پس وقتی از سینمای ایران حرف می‌زنیم، از ظرفیتی می‌گوییم که اهمیتش را از نقش راستینی می‌گیرد که طی سده اخیر در سه‌گانه هنر، صنعت و رسانه‌ای ایران بازی کرده است. بنابراین شایسته است که روز ملی سینما را فرصتی برای یادآوری و پاسداشت ظرفیت‌های راهبردی سینمای ایران برای کشور بدانیم و ظهور ظرفیت‌های جدیدی که در سالهای اخیر از خود نشان می‌دهد را جدی بگیریم.

اکران آنلاین «ماهور»؛ با بازی زنده‌یاد همایون ارشادی

فیلم سینمایی «ماهور» به کارگردانی مجید نیامراد از روز گذشته، اکران آنلاین خود را در بخش سینما آنلاین فیلم‌نت آغاز کرد.

داستان درباره سعید موهبت، موسیقی‌دان و آهنگ‌سازی است که سمفونی صلحی برای ادای دین به شهدا و رساندن پیام صلح به جهان نوشته است. دعوت ریاست کنسرواتوار اوکراین برای اجرای این اثر، همزمان با پاسخ منفی آزمایش اهداکنندگان مغز استخوان دخترش ماهر،

میان ماندن و رفتن مرد می‌شود.

با اصرار ماهر و پروین راهی اوکراین می‌شود و دیدار با نوازنده دورگه اوکراینی-ایرانی، سرآغاز اتفاقی است. همایون ارشادی، گوهر خیراندیش، لاله اسکندری، روزبه حصاری، مارال فرجاد، کاوه سماک‌باشی، سوگل خلیق و تیرداد کیایی بازیگران فیلم هستند.

صباخبر

فراخوان همکاری برای داوری جشنواره‌های هنری مدرسه

یازدهمین دوره جشنواره‌های هنری مدرسه برای تکمیل تیم داوری بخش‌های عکس، گرافیک و فیلم، از فعالان و متخصصان حوزه هنر و رسانه دعوت به همکاری می‌کند. این جشنواره در راستای بهره‌گیری از تجربه و نگاه حرفه‌ای فعالان حوزه هنر و رسانه، فراخوان همکاری در داوری آثار دانش‌آموزان را منتشر کرده است. بر اساس این فراخوان، علاقه‌مندان و فعالان حرفه‌ای حوزه‌های مرتبط با عکاسی، گرافیک،

فیلم‌سازی و فیلم‌نامه‌نویسی که دارای تجربه و سابقه فعالیت در این زمینه‌ها هستند، می‌توانند برای حضور در فرایند داوری آثار دانش‌آموزان اعلام آمادگی کنند. متقاضیان می‌توانند برای ثبت‌نام اولیه و ارسال رزومه، از طریق صفحات جشنواره در شبکه‌های اجتماعی با برگزارکنندگان در ارتباط باشند.

صباخبر

گفت‌وگوی صبا با حامد یامین‌پور، مدیر باشگاه فیلم سوره

فیلم کوتاه محل جوانه‌زدن فیلمساز است

او درباره فیلم کوتاه توضیح داد: متولی این بخش باید نقش پدری خود را جدی بگیرد. نمی‌توان قواعد فیلم بلند را عیناً برای فیلم کوتاه اجرا کرد، زیرا فیلم کوتاه محل جوانه‌زدن فیلمساز است. حمایت باید به گونه‌ای باشد که شکست یک اثر، به حذف فیلمساز منجر نشود.

یامین‌پور نبود مسیر مشخص برای حمایت از فیلمسازان جوان را مشکل جدی دانست و پیشنهاد کرد در جشنواره بخشی با عنوان «تلنت» یا استعدادیابی ایجاد شود تا آثار تازه‌نفس‌ها حرفه‌ای دیده شوند. به گفته او، چنین بخشی می‌تواند نشان دهد که کشف و رشد فیلمساز جدید برای سینمای کشور اهمیت دارد.

این رویکرد باید در سیاست‌گذاری سینمایی نیز جدی گرفته شود تا مسیر ورود استعدادهای تازه به سینمای حرفه‌ای واقعاً روشن‌تر شود.

او در پایان با اشاره به دیدار اعضای جوان باشگاه با داوودنژاد توضیح داد: ایشان پس از دیدن جمع جوان فیلمسازان گفتند: چقدر حالم خوب شد شماها را دیدم. این جمله برای من مهم بود، چون نشان داد دیدن نسل تازه می‌تواند امید به آینده سینما را زنده کند. اگر جوانان برای سینما مهم هستند، باید برای حضور، رشد و ادامه مسیر آنها طراحی مشخص و عملی وجود داشته باشد.

صباخبر

ناصر ارباب - حامد یامین‌پور، مدیر باشگاه فیلم سوره، در گفت‌وگو با صبا درباره حمایت از فیلمسازان جوان، جایگاه فیلم کوتاه و مطالبات نسل تازه فیلمسازان سخن گفت.

یامین‌پور درباره رویکرد باشگاه به فیلم کوتاه اظهار کرد: ما مسیر رسیدن افراد به فیلم بلند و توانایی ساخت سریال را با منتوری و آموزش پیش می‌بریم. تلاش کردیم در فیلم کوتاه نیز نقش داشته باشیم و آثاری تولید کنیم که مستقل و قابل قبول باشند. در عین حال، فیلم کوتاه اول، دوم و سوم یک فیلمساز را کنار هم می‌بینیم و مسیر رشد او را دنبال می‌کنیم. او درباره نگاه محتوایی حوزه هنری افزود: نگاه حوزه هنری به محتوا همان چیزی است که از آن با عنوان سینمای سالم یاد می‌کنیم. توجه به مخاطب، داشتن قهرمان و تصویر سالم از زندگی اصل بوده است. ما در باشگاه علاوه بر توانمندسازی، افراد را کشف می‌کنیم و به ذائقه آنها احترام می‌گذاریم. به آنها سفارش نمی‌دهیم چه چیزی بسازند و سلیقه و توانایی‌شان را می‌شناسیم.

مدیر باشگاه فیلم سوره درباره سریال‌سازی توضیح داد: مخاطبان به سمت سریال‌های بزرگ گرایش پیدا کرده‌اند. در حال حاضر سه متن سریال در باشگاه در حال نگارش است که مصوبه تلویزیون را دریافت کرده‌اند و یکی دو پروژه پلتفرمی نیز در حال طراحی هستند.

یامین‌پور شاخص موفقیت باشگاه را معرفی نیروهایی دانست که وارد جریان حرفه‌ای شده‌اند و گفت: در جشنواره فیلم فجر، هشت فیلم حضور داشتند که کارگردان، تهیه‌کننده یا فیلم‌نامه‌نویس آنها در باشگاه رشد کرده بودند.

صباخبر

اعتراض سالی فیلد به ادغام پارامونت و برادران وارنر

سالی فیلد بخشی از سخنرانی خود در مراسم اهدای جوایز امی ۲۰۲۶ را به جنگ تعرفه‌ای آمریکا و کانادا و توافق پارامونت برای ادغام با برادران وارنر دیسکاواری اختصاص داد و تأکید کرد صدای هنرمندان هالیوود نباید «خاموش، معامله و ادغام شوند». فیلد جایزه بهترین بازیگر زن در یک مینی‌سریال یا فیلم تلویزیونی را برای «موجودات شگفت‌انگیز درخشان» دریافت کرد و از لوئیس پولمن و اشلی کانر قدر دانی کرد.

او با اشاره به فیلمبرداری اثر در کانادا گفت: «کانادای باصفا!

همسایه‌های ما، دوستان ما». این بازیگر برنده اسکار در ادامه درباره قرارداد ادغام دو شرکت بزرگ سینمایی گفت: «ما هنریم. ما اهمیت داریم. صدای ما اهمیت دارد. تنوع ما و داستان‌گویی منحصر به فرد ما اهمیت دارد. نمی‌توانیم اجازه دهیم این صداها خاموش، معامله و در هم ادغام شوند». چند دقیقه پیش از سخنرانی فیلد، آلن کامینگ، مجری برنامه «خائنین»، پس از دریافت جایزه از بینندگان، آمریکایی‌ها را به شرکت در انتخابات میان‌دوره‌ای پاییز فراخواند.

سی‌نما

«مدس میکلسن» با یک فیلم‌ساز ایرانی همکاری می‌کند

رامین بحرانی، فیلمساز ایرانی-آمریکایی، فیلمبرداری پروژه جدیدش با عنوان «آخرین وعده‌های غذایی» را از ماه آینده آغاز می‌کند و مدس میکلسن در نقش اصلی آن بازی خواهد کرد. در این فیلم، میکلسن نقش والتر کارات، سرآشپز سابق کاخ سفید را بازی می‌کند که پس از رسوایی، در یک زندان فوق امنیتی مسئول آماده‌کردن آخرین وعده‌های غذایی زندانیان محکوم به اعدام است. ورود زندانی‌ای به نام رید، با بازی بوید هالبروک،

او را با چالشی تازه روبه‌رو می‌کند. تسا تامپسون و مایکل شنون دیگر بازیگران این فیلم هستند. میکلسن با بازی در سریال «هاننبال» و نقش شخصیت شرور فیلم «کازینو رویال» به شهرت رسید و در آثاری چون «یک دور دیگر» و «شکار» نیز بازی کرده است. بحرانی در سال ۲۰۲۱ با «بیر سفید» نامزد اسکار بهترین فیلم‌نامه اقتباسی شد. او پیش‌تر فیلم‌های مستقلی مانند «چاپ شاپ» و «خداحافظ سولو» را ساخته و فیلم «۹۹ خانه» را با بازی مایکل شنون کارگردانی کرده است.

ایسنا